

اثر سیمواستاتین بر فیبروز کلیه متعاقب انسداد کامل یکطرفه میزنای در موش صحرایی

دکتر میرهادی خیاط نوری*، دکتر مهرداد نشاط قراملکی**، دکتر غفور موسوی***

دریافت: ۸۷/۷/۱۳، پذیرش: ۸۸/۲/۹

چکیده:

مقدمه و هدف: مهار کننده‌های رقباًتی ردوکتاز، همانند سیمواستاتین باعث کاهش تری گلیسرید و کلسترول پلاسمای افزایش میزان کلسترول HDL می‌شوند. از طرف دیگر نشان داده اند که استاتین‌ها دارای اثر حفاظتی در بعضی از بافت‌ها متعاقب آسیب‌های مختلف هستند. هر گونه اختلال در جریان طبیعی ادرار تحت عنوان اوروباتی انسدادی خوانده می‌شود. انسداد در نهایت می‌تواند به هیدرونفروز، آتروفی و حتی تخریب کامل عملکرد کلیه منجر شود. هدف از این مطالعه تعیین اثر سیمواستاتین بر فیبروز کلیه متعاقب انسداد کامل یکطرفه حالب در موش صحرایی می‌باشد.

روش کار: در این مطالعه تجربی، ۵ سر موش صحرایی نر نژاد SD به صورت تصادفی به پنج گروه ده تائی تقسیم شدند. در گروه اول یا کنترل حیوانات به صورت خوراکی روزانه به مدت پانزده روز حلال دارو (شروع یک روز قبل از جراحی)، در گروه دوم (UUO) حیوانات بعد از انسداد یکطرفه حالب حلال دارو را به مدت پانزده روز (شروع یک روز قبل از جراحی) و در گروه سوم (UUO/SIM) حیوانات بعد از انسداد یکطرفه حالب سیمواستاتین را با دوز ۲ mg/kg دوبار در روز به مدت پانزده روز (شروع یک روز قبل از جراحی) به صورت خوراکی دریافت کردند. در گروه چهارم (Sham/SIM) حیوانات همانند گروه‌های دوم و سوم جراحی شدند ولی مجرای حلال مسدود نشد. برای تشخیص تغییرات بافتی و فیبروز، در روز چهارده بعد از جراحی، کلیه چپ بعد از ثبیت در فرمالین و انجام مراحل مختلف پاساژ بافتی به روش همانوکسیلین-اکوزین، تری کروم-ماسون و پاس رنگ آمیزی شد. جیت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون آماری من-ویتنی استفاده شد.

نتایج: نتایج مطالعات پاتولوژیک نشان داد که در گروه UUO، اتساع فضای کپسول بومن، آتروفی شدید گلومرولی و توپولی، اسکلروز پیرامون کپسول بومن و اتساع فضای آن، تجمع سلول‌های تک‌هسته‌ای در بافت بینایینی کلیه، دُز نراسیون منتشر و شدید سلولی‌ای توپولی، افزایش ضخامت لایه اپی‌تلیالی کپسول بومن، ادم پیرامون عرقی، فیبروز بافت بینایینی کلیه، خونریزی، تغییرات استحالة در توپول‌های پروگزیمال، تورم آبکی سلول‌های توپول‌ها، فیبروز تحت کپسولی به همراه تورم آبکی و نکروز سلول‌های توپولی مشاهده می‌شود. تجویز سیمواستاتین‌های انسداد حالب در گروه UUO/SIM توانست ضایعات بافتی و فیبروز ناشی از انسداد حالب را در بافت کلیه به طور معنی دار ($p < 0.05$) کاهش دهد. تفاوت بافتی بین گروه کنترل و شم مشاهده نشد.

نتیجه نهایی: نتایج مطالعه نشان داد که انسداد حالب باعث آسیب شدید بافت کلیه می‌شود. تجویز همزمان سیمواستاتین باعث کاهش آسیب‌های بافتی و فیبروز ناشی از انسداد حالب شد. البته نقش حفاظتی سیمواستاتین در بیماری‌های کلیوی انسان همانند UUO نیاز به تحقیقات بیشتری دارد.

کلید واژه‌ها: انسداد یکطرفه میزنای / تغییرات بافتی / سیمواستاتین / کلیه / موش

* استادیار گروه فارماکولوژی دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز (khayat_nouri@yahoo.com)

** استادیار گروه داخلی دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

*** استادیار گروه جراحی دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

مقدمه :

نارسایی کلیه کاسته شد (۱۰). در مطالعه دیگری، در مدل سندروم نفروتیک تجربی در موشهای صحرایی نشان دادند که سیمواستاتین قادر است آسیب‌های ناشی از استرس اکسیدانتیو را کاهش داده و همچنین باعث بهبود پروتئینوری و کاهش آسیب گلومرولها گردد (۱۱). در گزارش دیگری مطرح شده است که مهارکننده‌های هیدروکسی متیل گلوتاریل کوا ردوکتاز قادرند متعاقب پیوند قلب و کلیه از هیپرکلسترولمی و آسیب بافتی بعد از پیوند عضو جلوبگیری کرده و باعث کاهش وقوع رد پیوند کلیه شوند (۱۲). با توجه به اینکه بر اساس جستجو در حد دسترسی نویسندها هیچگونه تحقیقی در داخل و خارج از کشور مبنی بر اثر سیمواستاتین بر آسیب و فیبروز کلیه ناشی از انسداد حالب تجربی وجود نداشت، این مطالعه با هدف تعیین اثر سیمواستاتین بر فیبروز کلیه متعاقب انسداد کامل یکطرفه حالب در موش صحرایی انجام شد.

روش کار:

حیوانات: این مطالعه تجربی بر روی ۵۰ سر موش صحرایی نژاد SD (Sprague-Dawley) با وزن ۳۰۰ ± ۱۰ گرم انجام گرفت. موشهای از مرکز پرورش و نگهداری حیوانات آزمایشگاهی دانشگاه تبریز تهیه گردیدند و در شرایط یکسان در قفس های مخصوص نگهداری موش صحرایی با دوازده ساعت روشناهی و دوازده ساعت تاریکی در درجه حرارت ۲۳ ± ۲ درجه سانتیگراد نگهداری گردیدند. تغذیه حیوانات توسط پلیت های مخصوص حیوانات آزمایشگاهی صورت گرفت. غذا و آب به صورت آزادانه در دسترس بود.

داروها: از داروهای سیمواستاتین، کتامین هیدروکلرايد، زایلارین و اتر استفاده گردید. برای حل کردن سیمواستاتین از نسبت یک به دو اتانول و سرم فیزیولوژی استفاده شد. سیمواستاتین از شرکت سیگما و اتانول و اتر از شرکت مرك و کتامین هیدروکلرايد و زایلارین از شرکت آلفاسان هلند تهیه گردیدند.

روش آزمایش: حیوانات به صورت تصادفی به پنج گروه ده تائی در قفسهای جداگانه تقسیم شدند. در گروه اول یا کنترل (control) حیوانات به صورت خوراکی روزانه به مدت پانزده روز (شروع یک روز قبل از جراحی) حلال دارو را با حجم ۱۰ ml/kg از طریق گلاواز دریافت کردند. در گروه دوم (UUO) حیوانات بعد از انسداد یکطرفه حالب حلال دارو را به مدت پانزده روز (شروع یک روز قبل از

هر گونه اختلال در جریان طبیعی ادرار و بی آمدهای ناشی از آن تحت عنوان اوروپاتی انسدادی خوانده می‌شود. انسداد و توقف ادرار در مسیر مجاری ادراری اهمیت زیادی در آسیب به عملکرد کلیه از دیدگاه اورولوژی دارد. هر نوع انسدادی در نهایت می‌تواند به هیدروفنفروز، آتروفی و حتی تخریب کامل عملکرد کلیه منجر شود. علاوه بر این انسداد می‌تواند باعث عفونت شده و آسیب ناشی از انسداد را دو چندان نماید. بیماریهای متعددی باعث انسداد جریان ادرار می‌شود که پیشگوئی آنها متغیر بوده و بسته به محل و شدت انسداد، واکنش بدن در مقابل این پدیده بیماریهای مختلفی را بوجود می‌آورد. بنابراین اوروپاتی انسدادی باید به عنوان یک بیماری قلمداد شود تا در تدبیر درمانی آن با مشکلات کمتری مواجه شویم. هر چه محل انسداد بالاتر باشد، کلیه بیشتر تحت تاثیر قرار می‌گیرد. اثرات انسداد بر عملکرد کلیه در درمان و پیشگوئی آن حائز اهمیت است. مکانیسم دقیق تغییرات عملکرد کلیه دقیقاً مشخص نشده و مورد توجه محققین مختلف می‌باشد (۱۳).

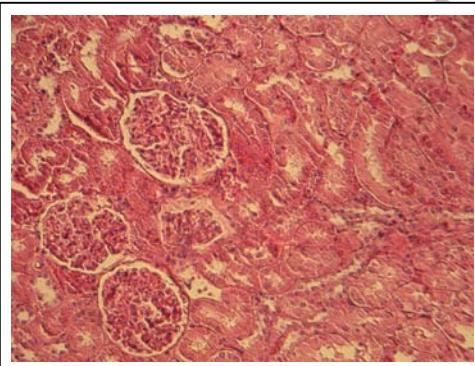
مهارکننده‌های رقابتی ردوکتاز، آنالوگ‌های ساختمانی ۳- هیدروکسی- ۳ متیل گلوتاریل- کوازنزیم A (HMG-CoA) هستند. سیمواستاتین به صورت پیش داروی غیرفعال می‌باشد که در دستگاه گوارش به مشتقات بتاهیدروکسی فعل تبدیل می‌شود. بیشترین تأثیر این دارو روی کبد است. این اثر ترجیحی را می‌توان به تفاوت بافت‌های مختلف در برداشت دارو از خون نسبت داد. طی درمان با این دارو کاهش تری گلیسریدهای پلاسمما و افزایش میزان کلسترول HDL روی می‌دهد. در بیماریهای که سطح پلاسمایی LDL افزایش یافته است، مهارکننده‌های HMG-CoA موثر می‌باشند (۳-۷). مطالعات مختلف نشان داده اند که استاتین‌ها همچون سیمواستاتین دارای اثرات حفاظتی در بعضی از بافت‌ها می‌باشند. به طوری که مشخص شده است سیمواستاتین سمیت کبدی و کلیوی ناشی از سیسیس پلاتین را در موشهای صحرایی کاهش می‌دهد (۸). همچنین متعاقب نارسایی مزمن کلیوی تجربی در موش سوری، سیمواستاتین ضایعات کلیوی ناشی از این عارضه را کاهش داد (۹). در بیماران مبتلا به بیماریهای مزمن کلیه، با تجویز سیمواستاتین از شدت آسیب عضله قلبی متعاقب

گلومرولونفریت، ارتشاح بینابینی سلول‌های آماسی و آسیب توبولی-بینابینی شامل آتروفی توبولی، اتساع توبولی، تغییر شکل سلول‌های اپی‌تیالی و فیبروز بینابینی مقیاس تعیین گردید. بدین ترتیب بر اساس شدت، از صفر تا ۴ (صفر نشانگر کلیه طبیعی، ۱ نشانگر آسیب جزئی، ۲ نشانگر آسیب متوجه، ۳ نشانگر آسیب شدید و ۴ نشانگر آسیب در کل بافت کلیوی) درجه‌بندی شد. تمامی درجه‌بندی‌ها با بزرگنمایی $\times 100$ و در ۵ میدان میکروسکوپی از هر برش، به طور تصادفی، انجام شد (۱۱، ۱۵، ۱۶).

آزمون آماری: جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون آماری من - ویتنی یو استفاده شده و مقدار $p < 0.05$ به عنوان سطح معنی دار بودن در نظر گرفته شد.

نتایج:

در گروه کنترل و شم هیچگونه تغییری در بافت کلیه مشاهده نشد و بافت کلیه از نظر کپسول بومن، گلومرولها، سلول‌های توبولی، بافت بینابینی و عروق خونی نرمال بود (شکل ۱). به دلیل مشابه بودن تصاویر بافتی گروه کنترل و شم از ارائه تصاویر مربوط به گروه شم خودداری شده است.

شکل ۱: به نرمال بودن کپسول بومن، گلومرولها، سلول‌های توبولی، بافت بینابینی و عروق خونی در گروه کنترل توجه شود (رنگ آمیزی هماتوکسیلین-انوژن، بزرگنمایی $\times 10$).

در گروه UUO متعاقب انسداد حالب اتساع فضای کپسول بومن، آتروفی شدید گلومرولی و توبولی، اسکلروز پیرامون کپسول بومن و اتساع فضای آن، تجمع سلول‌های تک‌هسته‌ای در بافت بینابینی کلیه، دژنراسیون منتشر و شدید سلول‌های توبولی، افزایش ضخامت لایه اپی‌تیالی کپسول بومن، ادم پیرامون عروقی، فیبروز بافت بینابینی

جراحی) روزانه با حجم 10 ml/kg دریافت کردند. در گروه سوم (UUO/SIM) حیوانات بعد از انسداد یکطرفه حالب سیمواستاتین را با دوز 2 mg/kg دوبار در روز به مدت پانزده روز (شروع یک روز قبل از جراحی) به صورت خوراکی دریافت کردند. در گروه چهارم (Sham) و پنجم (Sham/SIM) حیوانات همانند گروه‌های دوم و سوم جراحی شدن و مجرای حالب مسدود نشد. برای حذف اثر حجم تجویز دارو، سیمواستاتین در حجم 10 ml/kg تنظیم و به صورت خوراکی تجویز شد.

روش جراحی: برای ایجاد بیهوشی از ترکیب کتابیه هیدروکلراید (60 mg/kg) و زایلازین هیدروکلراید (2 mg/kg) به صورت داخل صفاقی استفاده گردید. سپس برشی به طول سه سانتی متر بر روی پوست ناحیه خط وسط شکم و سپس بر روی خط سفید شکمی ایجاد شد. بعد از مشاهده و آزاد کردن کلیه از اتصالات زیرین، سرخرگ و سیاهرگ کلیوی، حالب با استفاده از نخ بخیه سیلک دو صفر (۰-۲) ساخت کارخانه سوپا دو لیگاتور در قسمت یک سوم ابتدائی حالب زده شد و حالب به طور کامل بسته شد. بعد از برگرداندن کلیه و احشا به موقعیت طبیعی خود خط سفید شکمی با استفاده از نخ بخیه قابل جذب سنتتیک پلی گلاکتین $910\text{-}0$ (۰-۲) ساخت کارخانه سوپا به صورت ساده سرتاسری بسته شد. پوست ناحیه با استفاده از نخ بخیه دو صفر سیلک به صورت تکی ساده بخیه شد. در گروه Sham شکم حیوان باز شده و جراحی صورت گرفت ولی حالب فقط دستکاری شده و بسته نشد (۱۳، ۱۴).

روش نمونه برداری و تکنیکهای تشخیصی: در روز چهارده بعد از جراحی حیوانات با داروی دی‌اتیل اتر بیهوش شده و کلیه چپ بعد از جداسازی خارج و در محلول فرمالین نمکی ده درصد ثابت گردید. بعد از تثبیت نمونه‌ها و انجام مراحل مختلف پاساژ بافتی، برای تشخیص تغییرات بافتی و فیبروز از رنگ آمیزی هماتوکسیلین-اوزین (H&E)، تری کروم-ماسون (trichrome-masson) و پاس (periodic acid-schiff) (شرکت مرک آلمان) استفاده شد. به منظور تحلیل آسیب‌های بافتی ایجاد شده در کلیه متعاقب انسداد یکطرفه حالب و استفاده از داروی سیمواستاتین، برای جنبه‌های مختلف موارد پاتولوژیک مشاهده شده، نظیر نکروز سلول‌های توبولی، نکروز سلول‌های لایه جداری کپسول بومن، خونریزی، اتساع گلومرولها،

به طوری که تنها در بعضی از مناطق تغییرات استحاله بسیار ملایم و آتروفیک کلافه گلومرولی، ادم و هجوم ملایم سلول‌های تک هسته‌ای، اتساع ملایم فضای کپسول بومن بدون اسکلروز غشای کپسول و نفوذ ملایم بافت فیبروز در پیرامون توبول‌های کلیوی مشاهده شد و توبول‌های پروگزیمال و دیستال عمدها از حالت نرمال هیستولوژیکی برخوردار بودند (شکل ۳).

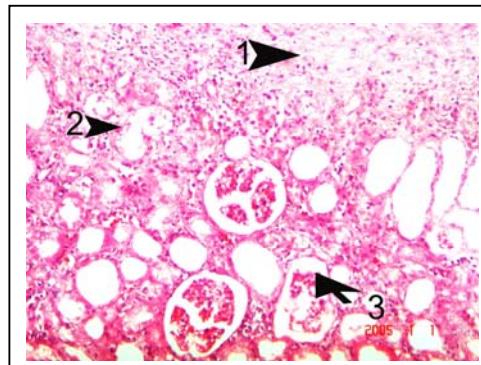

شکل ۳: نمای ریزبینی از اتساع فضای کپسول بومن (فلش ۱) و تغییرات دئزراتیو ملایم سلول‌های توبولی کلیه (فلش ۲) در گروه تیمار شده با داروی سیمواستاتین توجه شود.
(رنگ آمیزی پاس، بزرگنمایی $\times 10$).

بحث:

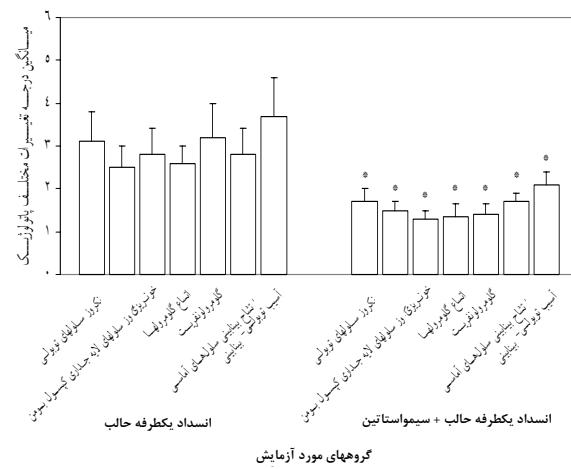
علائم بالینی و پاسخهای فیزیوپاتولوژیک انسداد جریان ادرار تحت تاثیر فاکتورهای مختلفی هستند. از این فاکتورها می‌توان محل انسداد، شدت و دوره انسداد، حضور یا فقدان عفونت دستگاه ادراری و دو طرفه یا یک طرفه بودن انسداد قسمت فوقانی دستگاه ادراری را نام برد. آنوری، ازوتنی و اورمی همراه با انسداد کامل میزراه مشاهده شده‌اند. بعد از ۴۸ ساعت متعاقب انسداد میزراه معمولاً چند علامت غیرطبیعی در بیوشیمی خون مشاهده می‌شود ولی ۴۸ تا ۷۲ ساعت بعد، معمولاً علائم بالینی و تغییرات شیمیائی سریعاً پیشرفت می‌نمایند. در اثر انسداد کامل میزراه تغییرات مورفولوژیک و عملکردی توأمًا به وجود می‌آیند. انسداد یکطرفه و تدریجی حالت با احتباس ادرار و تخریب پارانشیم کلیه همراه است و منجر به بزرگی کلیه می‌شود (۱,۲). در این مطالعه متعاقب انسداد حالت، تغییرات شدید بافتی در کلیه همچون اتساع فضای کپسول بومن، آتروفی شدید گلومرولی و توبولی، اسکلروز

کلیه، خونریزی، تغییرات استحاله در توبول‌های پروگزیمال، تورم آبکی سلول‌های توبول‌ها، فیبروز تحت کپسولی به همراه تورم آبکی و نکروز سلول‌های توبولی مشاهده گردید (شکل ۲).

شکل ۲: نمای ریزبینی از اتساع فضای کپسول بومن و آتروفی شدید گلومرولار و توبولار (فلش ۲ و ۳)، تجمع سلول‌های تک هسته‌ای و فیبروز بافت بینابینی کلیه (فلش ۱) در بافت کلیه گروه UUO توجه شود
(رنگ آمیزی هماتوکسیلین- اوزین، بزرگنمایی $\times 10$).

تجویز سیمواستاتین حین انسداد حالت در گروه UUO/SIM توانست ضایعات بافتی و فیبروز ناشی از انسداد حالت را در بافت کلیه در مقایسه با گروه UUO به طور معنی دار ($p < 0.05$) کاهش دهد (نمودار ۱).

نمودار ۱: مقایسه تغییرات پاتولوژیک مشاهده شده در کلیه متعاقب انسداد یکطرفه حالت و تجویز سیمواستاتین.
* $p < 0.05$ در مقایسه با گروه انسداد یکطرفه حالت بدون درمان می‌باشد.

آسیب عضله قلبی متعاقب نارسایی کلیه کاستند (۱۰). در مطالعه دیگری، سونمز و همکاران در مدل سندرم نفروتیک تجربی در موشهای صحرایی نشان دادند که سیمواستاتین قادر است آسیبهای ناشی از استرس اکسیداتیو را کاهش داده و همچنین باعث بهبود پروتئینوری و کاهش آسیب گلومرولها گردد (۱۱). وانر و همکاران نشان داده اند که مهار کننده های هیدروکسی متیل گلوتاریل کوا ردوکتاز قادرند متعاقب پیوند قلب و کلیه از هیپرکلسترولمی و آسیب بافتی بعد از پیوند عضو جلوگیری کرده و باعث کاهش وقوع رد پیوند کلیه شوند (۱۲). این نتایج حفاظتی با یافته های این مطالعه همخوانی دارد.

انسداد یکطرفه حالب می تواند به سرعت و با شدت زیادی باعث ارتضاح سلولهای التهابی به بافت بینابینی کلیه گردد. به نظر می رسد که استرس اکسیداتیو نقش کلیدی در آغاز و ادامه التهاب بعد از انسداد دارد که نتیجه آن آسیب توبولهای کلیوی و فیبروز بافت بینابینی می باشد (۱۳). از طرف دیگر مطالعات نشان داده اند که سیمواستاتین دارای اثرات آنتی اکسیدانی در بافت کلیه متعاقب آسیب ناشی از مواد شیمیایی و جراحی می باشد (۳-۶). با توجه به نقش آنتی اکسیدانی سیمواستاتین چنین می توان پیشنهاد کرد که احتمالاً این دارو با مکانیسم مشابه باعث کاهش آسیب کلیوی متعاقب انسداد حالب می شود. همچنین مشخص شده است که استاتینها با مهار تجمع ماکروفازها در بافت توبولی بینابینی کلیه باعث کاهش فیبروز کلیوی می شوند و این عمل مستقل از نقش استاتینها در پایین آوردن چربی خون می باشد. در مطالعات دیگر نشان داده اند که استاتینها با کاهش تعداد ماکروفازها در روز سوم و دهم بعد از انسداد یکطرفه حالب و همچنین با کاهش تولید استئوپوتنین (OPN) و فاکتور محرک کلونی ماکروفاز (M-CSF) باعث کاهش التهاب می شوند. با توجه به نقش OPN و M-CSF در التهاب و تجمع سلولهای التهابی بخصوص ماکروفازها، مهار تولید این سیتوکینها توسط سیمواستاتین ممکن است مهمترین عامل کنترل التهاب و فیبروز کلیه باشد (۷). مطالعات همچنین نشان داده اند که استاتین ها باعث کاهش تولید مولکولهای چسبناک سلولهای آندوتیلیال می شوند (۱۹) که خود این مولکولها در تجمع ماکروفازها دخیل هستند. به نظر می رسد که در نفوropاتی های ناشی از انسداد

پیرامون کپسول بومن و اتساع فضای آن، تجمع سلول های تک هسته ای در بافت بینابینی کلیه، دز نراسیون منتشر و شدید سلول های توبولی، افزایش ضخامت لایه اپی تلیالی کپسول بومن، ادم پیرامون عروقی، فیبروز بافت بینابینی کلیه، خونریزی، تغییرات استحاله در توبول های پروگریمال، تورم آبکی سلول های توبول ها، فیبروز تحت کپسولی به همراه تورم آبکی و نکروز سلول های توبولی مشاهده گردید. مطالعات گذشته نشان داده است که انسداد یکطرفه حالب در موش صحرایی می تواند منجر به فیبروز توبولی بینابینی، گلومرولواسکلروزیس، نفوذ سلولهای التهابی و التهاب بافت بینابینی گردد. کلار و همکاران نشان دادند که متعاقب انسداد حالب فیبروز توبولی بینابینی، اتساع فضای کپسول بومن، آتروفی شدید گلومرولی و توبولی و تجمع سلول های تک هسته ای روی می دهد (۱۲). کانتو و همکاران و گونزالس نشان دادند که بعد از انسداد حالب فیبروز و التهاب بافت بینابینی کلیه روی می دهد (۱۳، ۱۷). موری یاما و همکاران و لانگ - اسپراندیو نشان دادند که انسداد حالب باعث نفوذ سلولهای التهابی و فیبروز بافت بینابینی کلیه می شود (۱۴، ۱۸). این نتایج با یافته های پاتولوژیک این مطالعه همخوانی دارد.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که تجویز سیمواستاتین حین انسداد حالب در گروه UUO/SIM توансست ضایعات بافتی و فیبروز ناشی از انسداد حالب را در بافت کلیه در مقایسه با گروه UUO کاهش دهد، به طوری که تنها در بعضی از مناطق تغییرات استحاله بسیار ملایم و آتروفیک کلافه گلومرولی، ادم و هجوم ملایم سلول های تک هسته ای، اتساع ملایم فضای کپسول بومن بدون اسکلروز غشای کپسول و نفوذ ملایم بافت فیبروز در پیرامون توبول های کلیوی مشاهده شد و توبول های پروگریمال و دیستال عمده از حالت نرمال هیستولوژیکی برخوردار بودند. مطالعات مختلف نشان داده اند که سیمواستاتین دارای اثرات حفاظتی در بعضی از بافت ها می باشد. به طوری که نمازی نشان داد که سیمواستاتین سمیت کبدی و کلیوی ناشی از سیس پلاتین را در موشهای صحرایی کاهش می دهد (۸). همچنین ایوانوسکی و همکاران نشان دادند که متعاقب نارسایی مزمن کلیوی تجربی در موش سوری، سیمواستاتین ضایعات کلیوی ناشی از این عارضه را کاهش می دهد (۹). پانیچی و همکاران در بیماران مبتلا به بیماریهای مزمن کلیه، با تجویز سیمواستاتین از شدت

- tive stress in angiotensin II hypertension: comparison with apocynin, tempol, and hydralazine. *J Cardiovasc Pharmacol.* 2007; 50(3):293-8.
7. Vieira JM, Mantovani E, Rodrigues LT, Dell'e H, Noronha IL, Fujihara CK, et al. Simvastatin attenuates renal inflammation, tubular transdifferentiation and interstitial fibrosis in rats with unilateral ureteral obstruction. *Nephrol Dial Transplant* 2005; 20(8):1582-91.
  8. Namazi H. Simvastatin attenuates cisplatin-induced kidney and liver damage in rats. *Toxicology* 2008; 247 (2-3):161.
  9. Ivanovski O, Szumlak D, Nguyen-Khoa T, Nikolov IG, Joki N, Mothu N, et al. Effect of simvastatin in apolipoprotein E deficient mice with surgically induced chronic renal failure. 2: *J Urol* 2008; 179(4):1631-6.
  10. Panichi V, Mantuano E, Paoletti S, Santi S, Manca Rizza G, Cutrupi S, et al. Effect of simvastatin on plasma asymmetric dimethylarginine concentration in patients with chronic kidney disease. *J Nephrol.* 2008; 21(1):38-44.
  11. Sonmez A, Yilmaz MI, Korkmaz A, Topal T, Caglar K, Kaya A, et al. Hyperbaric oxygen treatment augments the efficacy of cilazapril and simvastatin regimens in an experimental nephrotic syndrome model. *Clin Exp Nephrol.* 2008; 12(2):110-8.
  12. Wanner C, Krämer-Guth A, Galle J. Use of HMG-CoA Reductase Inhibitors after Kidney and Heart Transplantation: Lipid-Lowering and Immunosuppressive Effects. 5: *Bio Drugs* 1997; 8(5):387-93.
  13. Kaneto H, Morrissey J, McCracken R, Reyes A, Klahr S. Enalapril reduces collagen type IV synthesis and expansion of the interstitium in the obstructed rat kidney. *Kidney Int* 1994; 45: 1637-1647.
  14. Lange-Sperandio B, Forbes MS, Thornhill B, Okusa MD, Linden J, Chevalier RL. A (2A) adenosine receptor agonist and PDE (4) inhibition delays inflammation but fails to reduce injury in experimental obstructive nephropathy. *Nephron Exp Nephrol.* 2005; 100(3):e113-e123.
  15. Sunami R, Sugiyama H, Wang DH, Kobayashi M, Maeshima Y, Yamasaki Y, et al. Acatalasemia sensitizes renal tubular epithelial cells to apoptosis and exacerbates renal fibrosis after unilateral ureteral obstruction. *Am J Physiol Renal Physiol.* 2004; 286(6):1030-1038.
  16. Tain YL, Freshour G, Dikalova A, Griendling K, Baylis C. Vitamin E reduces glomerulosclerosis, restores renal neuronal NOS, and suppresses oxidative stress in the 5/6 nephrectomized rat. *Am J Physiol Renal Physiol* 2007; 292(5):1404-1410.
  17. Gonzalez AG, Vadillo OF, Perez TR. Experimental diffuse interstitial renal fibrosis. A biochemical approach. *Lab Invest* 1988; 59 (2): 245-252.

پکتوفه حالب، استاتین ها با کاهش تولید OPN و مهار غیر مستقیم روی آنژیوتانسین II (توسط OPN) نقش خود را اعمال می کنند (۲۰). مشخص شده است که OPN محرك قوي توليد آنژیوتانسین II می باشد (۲۱). در مطالعه دیگري مطرح شده است که سیمواستاتین باعث مهار فعال شدن سلوهای توبولی و مهار تمايز سلوی در کلیه شده و از فیبروز جلوگیری می کند (۷). تغییر شکل فیبروبلاستها به میوفیبروبلاستها متعاقب انسداد یکطرفه حالب در اثر آنژیوتانسین II اتفاق می افتد (۷). با توجه به نقش غیر مستقیم استاتین ها در مهار آنژیوتانسین II (۲۰) اثر کاهش فیبروز به دور از انتظار نیست. از طرفی دیگر، استاتین ها باعث مهار فعالیت فاکتور هسته ای کاپا-ب (κB) می شوند (۲۲). مشخص شده است که مهار فاکتور هسته ای κB می تواند باعث کاهش تولید فاکتور محرك کلونی ماکروفاز (M-CSF) گردد (۲۳).

نتیجه نهایی :

نتایج این مطالعه نشان داد که انسداد حالب باعث فیبروز کلیه و آسیب شدید بافت کلیه می شود. تجویز همزمان سیمواستاتین باعث کاهش آسیب های بافتی و فیبروز ناشی از انسداد حالب شد. البته نقش حفاظتی سیمواستاتین در بیماریهای کلیوی انسان همانند انسداد حالب نیاز به تحقیقات بیشتری دارد.

منابع :

1. Klahr S. New insights into the consequences and mechanisms of renal impairment in obstructive nephropathy. *Am J Kidney Dis* 1991; 18:689-699.
2. Klahr S, Pukerson ML. The pathophysiology of obstructive nephropathy, the role of vasoactive compounds in the hemodynamic and structural abnormalities of the obstructed kidney. *Am J Kidney Dis* 1994; 23:219-223.
3. Bayorh MA, Ganafa AA, Eatman D, Walton M, Feuerstein GZ. Simvastatin and losartan enhance nitric oxide and reduce oxidative stress in salt-induced hypertension. *Am J Hypertens* 2005; 18 (11):1496-502.
4. Inman SR, Davis NA, Mazzone ME, Olson KM, Lukaszek VA, Yoder KN. Simvastatin and L-arginine preserve renal function after ischemia-reperfusion injury. *Am J Med Sci* 2005; 329(1): 13-7.
5. İşeri S, Ercan F, Gedik N, Yüksel M, Alican I. Simvastatin attenuates cisplatin-induced kidney and liver damage in rats. *Toxicology* 2007; 230 (2-3):256-64.
6. Rugale C, Delbosc S, Mimran A, Jover B. Simvastatin reverses target organ damage and oxida-

18. Moriyama T, Kawada N, Nagatoya K, Horio M, Imai E, Hori M. Oxidative stress in tubulointerstitial injury: therapeutic potential of antioxidants towards interstitial fibrosis. *Nephrol Dial Transplant.* 2000; 6:47-49.
19. Serrano CV Jr, Yoshida VM, Venturinelli ML. Effect of simvastatin on monocyte adhesion molecule expression in patients with hypercholesterolemia. *Atherosclerosis* 2001; 157(2):505-512.
20. Park JK, Muller DN, Mervaala EM. Cerivastatin prevents angiotensin II-induced renal injury independent of blood pressure and cholesterol-lowering effects. *Kidney Int* 2000; 58(4):1420-1430.
21. Xie Y, Sakatsume M, Nishi S, Narita I, Arakawa M, Gejyo F. Expression, roles, receptors, and regulation of osteopontin in the kidney. *Kidney Int* 2001; 60(5):1645-1657.
22. Massy ZA, Guijarro C. Statins: effects beyond cholesterol lowering. *Nephrol Dial Transplant.* 2001; 16(9):1738-1741.
23. Wardle EN. Nuclear factor κB for the nephrologist. *Nephrol Dial Transplant.* 2001; 16(9):1764-1768.

Archive of SID